

אפלפלד (1932 – 2018)

איש יקר וסופר אהוב

את השם אפלפלד ראיתי לראשונה בעת שיעור באוניברסיטה לפני שנים רבות. השיעור היה בפועל הדרכה על השימוש בחומרי הספרייה הלאומית. בחדר היעץ (ככה קראו לו) הסבירו לנו כיצד הכרטיסיות מסודרות וכיצד ניתן להגיע מהן לספר המבוקש. במהלך ההדרכה (מודה) איבדתי את הסבלנות והתחלתי לפתוח מגירות ולקרוא את הכרטיסיות. במגירה היה סופר באות אלף שהתקשיתי להגות את שמו. לימים הבנתי שזהו "אפלפלד".

עברו עוד הרבה שנים עד שגיליתי אותו ועד שהפכתי לקורא נאמן לכל ספר שכתב. הספרים שרובם עסקו בשואה או בתקופה שלפניה או אחריה היו כותבים בשפה אחרת. שקטה, מינורית ולא מתלהמת. כאילו צופה עומד מהצד ומתאר במכחול עדין את שרואות עיניו. התמימות והרגישות היו סמל הכר לאפלפלד ועם כל השנים שהתבגר נשאר ילד עם מבט של ילד. כמי שנולד וגדל בארץ פתח אפלפלד בפני את הילדות באירופה, את ההבנה של האנטישמיות הפשוטה של האיכרים מבלי שהיהודי שגר לידם יעשה מעשה מעורר כעס, פשוט שנאה בסיסית שינקו מהוריהם.

קראתי את כל ספריו שיצאו בשנים האחרונות ותמיד הייתי בצפייה למצוא ידיעה קטנה בעיתון על ספר חדש משלו שיצא לאור. כל ספר שהוציא שונה מקודמו אף שהזירה נשארה אותה זירה. הרי הקרפטים ברומניה. הכפר בא גרה משפחתו, הגזירות שניחתו על היהודים והקושי שלאחר השואה. ממנו למדתי שהשואה לא הייתה רק מחנות השמדה כפי שלמדנו בבית הספר, השואה הייתה גם רעב והגלייה מהכפרים, התנכרות של שכנים וותיקים וגם הנדודים לאחר השואה בחיפוש אחרי קורת גג כאשר התברר כי הבית נהרס או הפך נחלתם של הגויים השכנים.

חבר מהעבודה שגם הוא נדבק במחלה אמר לי פעם שכאשר הוא שומע על ספר חדש של אפלפלד הוא מיד הולך לחנות ספרים ורוכש אותו בהדגשה על "רוכש" ולא שואל. כך הוא הרגיש שהוא תורם ישירות להמשך הכתיבה של אפלפלד.

באחד הראיונות שנתן אפלפלד הוא סיפר שהוא כותב מתוך דחף פנימי וכאשר הוא מסיים לכתוב ספר הוא מניח אותו בצד לתקופת "יישון" של שנה, שנתיים ואפילו שלוש ואז חוזר לקרוא בו, לעשות תיקונים אחרונים ולהוציא אותו לאור.

כאשר שמעתי שהלך לעולמו, לצד הצער שחשתי תהיתי עוד כמה ספרים מפרי עטו מונחים בצד ואם נזכה שיצאו לאור.

תהא מנוחתו עדין.